

tíðinda sosialurin blaðið

7,-

Nr. 235 * mikudagur 9. desember 1992

Valið í gjár

ORÐ OG MYNDIR Á SÍÐU 9

BILASØLURNAR:

Mugu sjálvar gjalda rest- skuld

– tá fólk ikki makta
at gjalda fyri bilin,
tey hava keypsátt-
málabundið seg at
gjalda **Síða 7**

Gleðir seg at fara í gongd

Oljuserfrøðingurin Stefan Hult-
berg vónar, at hansara royndir
hjá BP á økinum, ið er millum
Føroyar og Hetland kunnu koma
færoyingum til góðar. Landsstýr-
ið hevur sett hann at standa fyri
kanningunum eftir olju og gassi
í føroysku undirgrundini

Stefan Hultberg, Regin Waagstein og Morten Sparre Andersen, allir jarðfrøðingar, her utanfyri hølina hjá DGU í Havn. Teir koma allir saman við Martin Heinesen á myndini niðanfryi at vera við í komandi arbeiðinum at vita, um olja finst við Føroyar. Myndir kalmar/Jan

Stefan Hultberg, serfrøðingur í oljuleiting, og við í arbeiðsbólki, sum skal standa fyri kanninum við Føroyar:

Gleði meg at fara í gongd

-Eg eri sera fegin um at kunna at vera við í komandi kanninum av olju og gassi í føroysku undirgrundini og eg vóni, at mínar royndir eitt nú í arbeiði hjá BP á nettup økinum millum Føroyar og Hetland kunnu koma føroyingum til góðar sigur Stefan Hultberg, sum landsstýrið hevur sett í arbeiðsbólkin, ið skal arbeiða við hesum spurningum.

Hann ivast ikki í, at BP hevur funnið eina stóra oljukeldu við føroyska markið, men heldur annars fyri, at hon bert er ein av so mongum øðrum. So gott sum allastaðni, har borað verður á økinum við føroyska markið, kemur olja og gass upp úr undirgrundini, og tess nærri tú nærkast miðlinjuni, tess meira áhugavert verður tað.

Tíðindablaðið Sosialurin hevur tosað við hann.

Stefan Hultberg, jarðfrøðingur og deildarleiðari á Danmarks Geologiske Undersøgelser er við í nevndini, sum landsstýrið hevur sett til at fyrireika lóggávu o.a. í sambandi við yvirteki av undirgrundini og hvussu víðari skal farast fram eitt nú í sambandi við at leita eftir olju.

Hann hevur drúgvur royndir innan oljuvinnuna og hevur arbeiðt hjá BP í fleiri ár. Eitt nú hevur hann arbeiðt umboð á tí oljuboripallinum, sum hevur rakt við olju nærhendis Føroyum, "Ocean

Alliance". Herfyri helt hann fyrilestur í Føroyum um møguleikarnar at finna olju og hann var í tí sambandi eisini úti í Tinganesi og gav teimum góð ráð um, hvussu farast skal fram í hesum stóra máli.

Ringdi alt fyrri eitt til BP

Nú tíðindini bórast í farna viku um, at tað bretska oljuboripallurin hevur funnið, er ein risastór oljukelda hava vit biðið Stefan Hultberg um eina viðmerking.

Tá eg frætti um, hvat føroysku fjølmiðlarnir

hava skrivað og sagt frá vendi eg mær beinanvegin til fólk innan BP, sum eg havi arbeiðt saman við og tað einasta eg fekk at vita, var, at seinasta borihólið 13 fjórðingar frá føroyska markinum hevur fingið stemplið "Tight hole" og vil tað siga, at BP einki vil siga um hetta borihólið. Henda orðingin er so mikil loynilig, at sjálfvilt ikki fólk, sum arbeiða í BP fáa nakað at vita. Tað er so stutt bert eitt fátal av fólkum í ovastu leiðsluni, sum fær nakað at vita.

Okkurt týðningarmikið

-Men tá hetta verður gjørt merkir tað so ikki, at teir hava funnið okkurt, sum er meira enn áhugavert?

-Tann møguleikin er so avgjørt til staðar. Vanliga brúkar tú hesa vendingina um eitt borihól, har okkurt týðningarmikið er hent. Og tí verður tað hildið so loyniligt.

Stefan Hultberg heldur tað er rimuligt at koma til ta niðurstøðu út frá hesum fyrstu upplýsingunum, at BP hevur funnið eina oljukeldu, men hann sigur seg ikki vita, hvussu stór

hon er. Hann heldur eisini, at vit eiga at vera sera varin við ikki at taka gitingar fyri fullt.

-Eg haldi, at tað, sum hevur størstan áhugan fyri Føroyar, er, at tað er staðfest, at tað finst olja í undirgrundini bretska megin miðlinjuna, og tað uttan mun til, hvussu stórar møguleigar keldur eru. Hetta fær okkum at hugsa um møguleikarnar á føroyskum øki og tað er tað týðningarmesta.

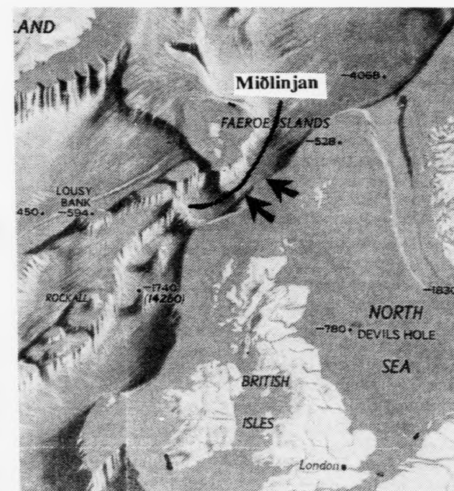
Stefan Hultberg sigur, at oljufelag hava rakt við olju í fleiri plássum framvið føroyska markið og tað, sum er rættiliga áhugavert er, at olja finst í terurum sandi nakrar túsund metrar niðri.

-Hetta er nakað, sum heilt givið eisini kann

hugsast at vera føroysku megin miðlinjuna. Tað er rimuligt at halda, at tá tað finnst lög brestku megin markið við olju, so mugu hesi lögini helst eisini verða føroysku megin markið. Og tað er eisini greitt, at tey mest áhuga-verdu økini, liggja so nær føroyska markinum, sum ein yvirhøvur kann koma sigur hann.

Ikki úr leysari luft

Tað var føroyski oljuserfrøðingurin Daniel Poulsen, sum í seinastu viku frá loyniligum keldum upplýsti nágrenniliga, hvussu ómetaliga stór bert

Allastaðni framvið markinum millum Føroyar og Hetland tykist olja og gass at vera til staðar. Tess nærri tú kemur markinum tess meira olja er. Seinastu boringarnar hava verið úti í sjálvari rennuni heilt tætt uppá føroyska markinum.

tann eina oljukeldan BP hefur funnið er. Vit spurdu Stefan Hultberg, hvat hann heldur um tøl uppá billiónir av tunnum og milliáridir av krónum. Eru tey tikin út úr leysari luft?

-Eg trúgvi ikki, at hatta eru tøl, sum eru tikin úr leysari luft. Men eg vil biða við at taka støðu til tøluni fyrr enn eg havi fingið hetta váttað frá BP. Vónandi innan nakrar mánaðir.

Fegin um at vera við

Stefan Hultberg er sera spentur um, hvussu landsstýrið ætlar sær at fara fram í hesum øllum undirgrundar- og oljumálinum - hvat reint strategiski skal henda viðvíkjandi spurninginum um at leita eftir olju og gassi.

-Eg havi frátt, at eg sjálfur skal vera við einum arbeiðsbólki, sum skal arbeiða við hesum málum. Tá eg havi fingið hesi bóð fari eg alt fyri eitt at seta meg í samband við útlandsk oljufeløg, eitt nú BP fyri at fáa nakað meira at vita, hvat teir hava funnið við føroyska markid.

Stefan Hultberg heldur annars ikki, at henda seinasta uppdagingin er so kollveltandi, tí tær mongu boringarnar, sum gjørdar eru seinastu árinu visa, at tað finst olja millum Hetland og Føroyar og hetta sigur sær so mikið sum, at góðir møguleikar skuldu verið at funnið olju í føroyska økinum eisini. Tí er henda seinasta boringin hjá "Ocean Alliance" bert ein staðfesting av nøkrum, sum vit hava vitað.

Stefan Hultberg sigur annars, at tað ganga einir triggir mánaðir frá tí hefur rakt við eina oljukeldu til tú hefur roknað út, hvat tú hefur funnið.

Hann heldur, at hann hefur møguleika at fáa hesar upplýsingarnar tá, tí hann hefur arbeiði hjá BP í so nógv ár, men ivasamt er, um hann tá hefur loyvi at lata almenningin fáa hesar upplýsingar.

Royndir hjá BP týðning fyr okkum

Stefan Hultberg heldur tað hefur stóran týðning fyr føroyingar at fylgja við, hvat hendir á bretska økinum, tí hetta er tað sum ger, at oljufeløgini hava áhuga fyr føroyska økinum eisini.

-Eg eri eisini serliga glaður fyr, at eg havi arbeiði júst í hesum økinum í fleiri ár fyr BP og vóni, at mínar royndir kunnu koma føroyingum til góðar. Hetta er eitt sera áhugavert øki. Næstan alla staðni, har borað er, eru tekin um olju og gass, og

tá talan er um eitt so stórt øki, sum als ikki er kannað nágreinliga, so ivist eg onga løtu í, at her liggja nógvir møguleikar.

Stefan Hultberg, sum sjálfur hefur arbeiði umborð á oljupallinum "Ocean Alliance" sigur, at hesin er heilt einastandandi. Hetta er ein gamal oljuboripallur, sum er umbygdur til kanningarpall, sum serliga skal bora á stórum dýpi.

Uppá fyrispurning um møguleiki ikki er hjá hesum palli at bora horisonalt eins og gjørt hefur verið í Clairøkinum, og harvið møguliga koma inn á føroyska øki sigur Stefan Hultberg, at hesin borihátturin verður bert brúktur, tá ein veit, hvat ein borar eftir. Í verandi løtu vita vit als einki um, hvussu jarðfrøðin sær út undir basaltinum á føroyskum øki. Tvs. at tað finst einki oljufelag í verðini, sum hevði viljað borað horisonalt inn á føroyskt øki í núverandi støðu.

Kanna avleiðingar

Stefan Hultberg, sum uttan iva kemur at fáa ein sera týðandi leiklut í komandi kanningum eftir olju við Føroya, skilir væl, at føroyingar við verandi kreppu tosa so nógv um oljuna.

-Men lat meg undirstríka her, sigur hann viðari, at tað er týðningarmikið ikki at skapa ov nógvá sensatiónum um hetta málið og ikki taka sínar avgerðir út frá hesum sensatiónum. Tað, sum málið snýr seg um í lötuni, er at vita, um tað finst olja og gass í undirgrundini. Og finst olja so má berast so at, at hon verður troytt soleiðis, at hon fyrst og fremst gagnar Føroyum og føroyingum.

-Vit mugu fara undir viðari kanning og út frá teimum fáa at vita nakað um, hvat finst í undirgrundini.

Hvussu fyriheldur Stefan Hultberg seg til útalsisini hjá bretska konslium í Føroyum um, at føroyingar og bretar eiga at fara undir eitt samarbeiði á oljuøkinum. Tað veldst sjálvandi um, hvat hann meinar við samarbeiði.

Vit spurdu Stefan Hultberg, hvat honum dámar at vera við í leitiningini eftir olju við Føroyar?

-Hetta er ótrúliga fasinerandi og spennandi. Og eg vóni, at eg sleppi at arbeiða við hesum spurningum. Eg haldi eisini sjálfur, at eg havi nakað av vitan, sum kann koma føroyingum til góðar.

Frá fundinum í Tinganesi við bretar um markid. Fv. Halgir W. Poulsen, Dánjal Nolsøe, Martin Heinesen og Morten Sparre Andersen, sum allir eru við í arbeiðsbókinum. Mynd jan

-Men heldur tú, at olja í hesum várú figgjartiliga tíðum - kann koma at vera ein bjarging fyr Føroyar?

-Møguliga uppá longri sikt. Og tað vóni eg fyri tykkara skyld.

-Men hvat hefur tú so at siga til teirra, sum siga, at kemur oljan, so fer hon at forkoma okkum sum tjóð og fólk?

-Eg haldi at vit nú skulu lata arbeiðsbólkarnar sleppa í gongd og vita, hvørjar avleiðingar ein komandi oljuvinna kann fáa. Nettup spurningurin um avleiðingar fyr bæði umhvørvi og fyri føroyska samfelagið sum so er nakað av tí, sum arbeiðsbólkarnir skulu arbeiða við.

Stefan Hultberg viðgongur, at tað finnst dømi um samfeløg, sum hava fingið trupulleikar nettup orsakað av eini olju- og gassvinnu.

-Tað er greitt, at alt hefur trupulleikar við sær so ella so, men Føroyar mugu hugsa um, hvat alternativ við so skal vera. Vit mugu eisini ansa eftir ikki at blíva bangin av spøkilsnum, áðrenn vit í heila tíkið hava tosað um avleiðingar.

Selsmskar kanningar

Stefan Hultberg heldur fyr, at tað nú er rætt at fara í gongd við seismiskum kanningum. Hesar eru sjálvt grundarlagið

undir gass- og oljujarðfrøðini í øllum tí føroyska økinum. Hetta arbeiði tekur eini 2-3 ár og her stendur ein heilt óbundin aftaná.

-Finst olja, so meir tú at hon skal takast upp?

-Sum ein gamal oljujarðfrøðingurin, so haldi eg avgjørt, at olja, sum er í undirgrundini eigur at verða troytt. Men tað má sjálvandi vera ein avgerð, sum føroyingar sjálfvir taka.

-Og finst olja, er tað so neyðugt at flyta hann í land í Føroyum?

-Tað er tað ikki, men tað veldst sjálvandi um, hvat til ta tíð lönar seg best. Tað kann vera at tað

er ein betri forrættning at selja hana til framleiðslupallarnar í bretska økinum.

Tað, sum nú fer at henda á økinum, er, at arbeiðsbólkarnir fara í gongd. Hesir skulu m.a. til at finna út av, hvørja lóggávu vit skulu hava á økinum, hvussu lisensir skulu fyrisitat osfr.

-Tað mest týðandi er tí at fáa tað lögfrøðiliga uppá pláss og síðani at byggja upp eina fyrisiting í Føroyum, sum kann taka sær av øllum hesum nýggja sigur Stefan Hultberg við Sosialin

jan

Nú kemur gongd á

Landsstýrið setti herfyri ein arbeiðsbólk, sum skal arbeiða við spurningum í sambandi við yvirtøkuna av undirgrundini. Her kemur spurningurin um komandi kanningar eftir olju og gassi inn í myndina. Samtykt varð at velja hesar limir í arbeiðsbólkini:

Setan av arbeiðsbólki at viðgera spurningar í samband við yvirtøkuna av undirgrundini: Samtykt at velja fylgjandi limir í arbeiðsbólkini:

Koordination: Halgir Winther Poulsen og Árni Olafsson.

Konklusion: Halgir Winther Poulsen og Árni Olafsson.

Geologi: Martin Heinesen og Morten Sparre Andersen.

Umhvørvi: Arne Nørrevang.

Kanningar: Stefan Hultberg.

Økonomi: Árni Olafsson og Kári Petersen.

Marknaseting: Dánjal Nolsøe, Halgir Winther Poulsen og Árni Olafsson.

Fyrisiting: Árni Olafsson, Halgir Winther Poulsen og Súsanna Danielson.

VIRKISSKRÁIN 1993

Menningarstovan arbeiðir í lötuni við at dagføra tilfar til Virkisskránnu fyr 1993. Umframt framleiðslu-, handverks- og tænanstuvirkir verða m.a. eisini skip yvir 20 Brt. og heilsøtur við í nýggju bókinu, men ikki detailhandlar og kioskir.

Menningarstovan skal við hesum heita á øll, sum hava fingið skrásetingartilfar, at senda hetta aftur skjótast gjørligt, og um onkur einki tilfar hefur fingið, at boða Menningarstovuni frá hesum.

MENNINGARSTOVAN

Postboks 1287 110 Tórshavn
Tlf. 13028 Fax. 10459